

ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪል

Blin Community Association in Diaspora

ግርጋ 23.11.2019

ብሊና ባሕሮ 2019 አፕላላ - ስዊድን ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ሽማግሌሲ ስኩራሽ ጨብጫብ

ሲኸብር ብሊና ባሕሮ ስዊድን፣ ግርጋ 09.08.2019 ተርዮ ግርጋ 11.08.2019 አክራሲክ ሰኞ ካረሰ፣ እን አፕላላ ይስትረሪ ታንታርዋትል “ይና ሻሎት ይና ብሊናና መሱን ግን” ያኸ ጀመርኒ አኸር አዶ፣ ሻሎትሊ ተሻሰው ስታታት ገንዕደው ደለምድና፣ ሽኻርቶኸር ገመሎኸር ደኩኸ። ስቋነዲ ሸንጎትዲ ከዋኸሱ ተርእዳኸ ኒ እርግነድ፣ ሓበንዳኸ ባሕሮ አኸ እርጉኸ። ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ሽማግሌ፣ እና ባሕሮ ኒን ናኸ ሰርገሎ ደኸሮር መታን ቂልስንኸን ይግኒ ደበልትኖ ከደመው፣ ይና ሻን ስውድኑሲ፣ ሲረኸቲና እን “ባሕሮር ገንዳ ክድመትሪ” ያኸ ስኹድ ደበልትኖ ላናን አኸኖ ከደመውሲ፣ “ዋዲክ ጃር ካበትኩም ዓገንት!” ዩኑንሲክ ይና ስኹድር፣ ባሕሮ ኒን ሰርገልዶ ተምኔተው በላይን ናድካ ስኹድር ሓምደ በሀር ስኩሰነኸንጎም። ኒዳግል እና ገንዳ ክድመትሪ ኒኒ፣ እን ባሕሮ አዋኸ ደኩት ዋዲሕድ ከውድ ሓበርኒ መታን፣ ብሊና ባሕሮር ጨብጫብዲ፣ ወግምዲት እና አናር ደካኸሊ ቀፍጠንዶኸር ወድሕድሮኸር፣ 27 ገሽ ሻኸ ክቱብ ንር ስኩሰነድ፣ ድምኖ ዓገንት ይነኩንላ። ጨብጫብ እና ገንዳ ንሂሩኸ፣ እን ባሕሮት ሰርገልድኒል ብሕቶይሲ አኸን ወጨምድ፣ ናናሓርድ አኸን ናማልድ ናናን ሕበረው ናድከል ገእዮ ህምበኸ። እና ብሊና መቅሪሕ ሽማግሌሲ ስኩራሽ ጨብጫብ ኒል፣ እን ሽማግሌ ናቋለድ እክብናኸ ጨብጫብ ዳግል፣ እን ገንዳ ክድመትሪ ስኩሰነራኸ ጨብጫብልድር፣ ኒትክ ድኳ አከገን፣ እን ጀረብድራ ይስተውክ ነት ሀደግሰሮ ግን።

ግርጋ 09.08.19 እን ባሕሮ ብስታ ሁመትሊ፣ ገንዳ ባሕሮር ክድመትሪር ቂጠሪኸዲ፣ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ቂጠሪኸ እርጋኸዲ፣ “መርሓባ ዋዲክ ዳሕነድ እንትድነት” ያኸ ቆልድ ብድንኸሉ። ባሕሮ ተርዮ ድኹስትራሲክ ሰርገል ተምነትኩኸ። ገንዳ ባሕሮር ክድመትሪር ቂጠሪኸ ዳን ሓይስ ግንቦት አብረሃ ኒጋብሊ፣ ስዊድን፣ ባሕሮ ደለምድኖ ግርጋ 21.04.2018 እስቶኮሎምሊ እስተ እክቦትል፣ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ሽማግሌትልድ ወንቀራ ስኩረትሎም ሓበሩኸ። እን ከው ባሕሮትል ሓደረው እና መድ ኒስ ፈርሓት ከለብርነትር ሀደጉኸ። እንሲን እን እክቦትል አርሰውድ ባሕሮ ደለምድኒል ሰርገልደው፣ መድ አደው ሽማግሌ ፍሪርስኩኸ። ኒደምቢ 6 ግናቲት ገንዳታትሊ በንሲን ክድመትሲ ብርፍሲነት ሓበሩኸ። እና ባሕሮ ደለምድኒኸ ክድመት ገሪ ምሕልል ክድመትዲ፣ ወክትዲ፣ ማልዲ፣ ናዳርሲ ባርኖ ናግርስክ እሱኩ እርግነት ሓበሩኸ። “ላሪ እንድባ ማልኸ እንገት ይና ከውሲ ሻኸኖ ተርስኒኸንጎሉ” ይኸ። 18 አርባ ቂርዲ ገርክዲ ለመለም ይስታኸ ጋር አኸትር ሓበሩኸ። ናትክ ፈርሕዳኸ አኸ ደኸሮኸር ተምነቱኸ። እን ገንዳ ክድመትሪት ኒስኹድር፣ ባሕሮር ስኹድር ሓመዱኸ። ኒዲ ሕበረኸር ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ሽማግሌ ናዲ ደው ይነትር፣ መቅሪሕነትር ሓበሮ ሓመድኸሎም። ከው አሪው ናማልድ አኸን ክድመትሊ ሓዩምስጋ ይነድ ናን ሕበረውዲትር ሓመዱኸ። እና ባሕሮት ገመልድድኖ እንተው ሽንግርው ጎሊተንትስ አኸን፣ ካናዲልድ እንታኸ ባሰረንታ ፍጹም ወልደዝጊ ተኸለማርያምቲኸር ሓመዱኸ። ደንጎቢልኻ ባሕሮር ወራትሊ ናት- ኒቱር በለዳትልድ ዔረው ካበኒ ማልሲ ሓብረ ደኸሱኸ።

ኒደምቢ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪሽቲ ድ ሽማግሌር ቂጠሪኸ፣ ዳን ሓይስ ፍሰሃ ናይር፣ ብሊና ባሕሮ 2017 ጀርመን አኸ እርጋኸሊ መድሲ ከለብርነትር፣ ባሕሮትል አኸራሲኸ ሽማግሌ እሲነው ክደምሲ ላኸ ላኸድ ሀደጉኸ። ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪል መቅሪሕ ተከልስኒል፣ ደርብ ሻኪስኒል፣ ፍቲሕ ደለምዲኒል፣ ባሕሮር አካን መቅሪሕኒል፣ በለድ ሺባ መቅሪሕ ተከልስሮ ኩድኺስኒል አኸን ሓብረ ደኸሱኒል፣ ወክት ሺባ አረርስኺነክ ሽማግሌ ገሪ ክድመት ሰለጥድነት ሓበሩኸ።

(1) ገለ እን ባሕሮትል ስኩረው ስታትልድ እና ተለዩው ሃደግሰሮ ገረሰተኸ።

1. በራ እጅርሰው ጅርምቢዲ፣ ሻሎትዲሲ ደለማኸ ስስዲትዲ፣ ጎልዩዲ፣ ቆላት እንግሊዙ ብሊንድ ውራ ይስተት ዋርዲትኒኸ ስታትዲ፣ ገሪኸዲክ ዓፈይሮ ብተግራኸ እርጉኸ። ገሪው ከውሲኸር ፈከርዱኸ።
2. ኒደምዲ ሕበረ ስኩራኸ ሻሎት ኤርትራ ለገዶ እንተውድ ስኩራኸ ቁርጣ እርጉኸ። ድያስፖራ ህንባ ጨዋ ሓላትዲ ነቢርዲት ታውራኸዲ፣ ገሪኸዲክ መሀርዳኸዲ እንቋሲሳኸ ቍርጣ ስኩራኸ።
3. ኒደምቢ ተለለዩ ስኩራኸ ሻሎት ጋራትሊ ተንግሰው፣ 10 ናት ናቱር ዋዓድ ደለሞ እርገውድ ከው ገንዳታተል ወሪ work shop ሊ በንሲን ጂጃስቲኒኸ። እን ናትናቱር ቋላ እክብሶሰናኸ፣ ባሕሮር ዲቢል ስኩራኸ። እና ናት-ናትቱር ቋላ አመሪር ብሊና መቅሪሕ ዲያስፖራኸድ ክድመትሊ ወግምሊ ትውሮ ስተትሰው አኸትር ሓበርሱኸ።
4. ሻሎት በራ እጅርሰው ባሕሮር ሊኸር ካሪል ኮሪትራ መዓብኒ ዋርዶ እሲን ነዩትኖ እርግኩኸ። እን ኮሪትራ መዓብሊ መንጎራ አኸ መዓብዲሰኸሎም ዳን ሓይስ ክፍለገርጊስ ሃይለ፣ ጅርመንትልድ እንታኸ እርጉኸ።

(2) እን ገንዳታት ጂጊል (workshop) ስኩራኸ እና ተለዩው እርጉኸ፡ -

1. ሻንፍርቱ እንተው ሻሎትድ ጎፍ የውሎም ሕንግ / Challenges of Blin youth in their destiny countries.
2. ብሊን ሻሎትዲ ናው መንደርተና በለድል ህምበሎም ባኸትዲ /Blin youth and opportunities in their destiny countries.
3. ብሊን በራ እጅርሰውዲ ሻንፍርቱ እንተውዲር ነበክል ህምባ ወንድናር / Relationship between Diaspora-born and new-comer Blin youth.
4. ገዳይምዲ ሻሎትዲር ነበክል ህምባ ወንድናር / Inter-generational relationship
5. እካ-ማሕበር በሪል ተከልና፣ አወያ ደርብ? / Building strong Diaspora Blin
6. ገርዳ ሻሎትኸ ብሊና ጋብዲ ዓዳትዲር እንኩርናዲ ዳበርድናዲትል / The role of the Blin youth in preserving and developing of the Blin culture and language.
7. ብሊና መቅሪሕ ድያስፖራኸድ ገርዳ፣ ብሊና ገቢለት ኤርትራዩኸትል / Blin community Association in Diaspora and its role in supporting and developing Blin in Eritrea
8. ብሊን ሻሎት ገርዳ ኤርትራዩ በለድ አዋይንሊ / The role of Blin youth in Eritrean national issues (political, economic, social ....)
9. ብሊና ጋብሲ ክንትና/መሀርስና ደርብ / How to learn mother tongue (Blin)?
10. እኸርኸር አረርስጃና ደርብ መሀድንን/ How to preserve Blin identity and networking?

እና ወንቀራታት አወት ሀደግሰው ወራትሊ እርግሮ፣ ናት ወንተሰኒ ደርብድ ደለምሮ ክመት ሓበርሱኸ። ህምቡርትክ፡ - 1. አዋ ዓደድ ጀረብዳኸን? 2. አወያ ደርብድ ከደምስን? 3. አዋኸ እንክስትን፣ ትክሰ አሸሸደውማ፣ እማ ደፋእ ዮ ቋልስትሮ ሻው ናው? 4. አውኒ መድ አዶ ወራትሊ እርግስንሎም?

(3) ኒደምቢ ፍጹም ተኸለማርያም ባሰረንተድ ስኩራኸ ስታት እርጉኸ።

ፍጹም ኒጂጊል፡ ከው ሓሸምደውድ ነበክል ደውዮ ጋቢሮ በኸት ኒአረርናድ ፋርሕ አኸት ሓበርኒ ደንቢ፣ ኒ ልውር ክድመትኸሲ ዓውቲትስሮ ደርብ ሺራኸዲ ገሪ ምሕልል ወንቀራኸዲ እርገት ሀደጉኸ። ኒ ክድመትሲ አርእሲስኒ እንደረሲ፣ እና ብሰር ክድመትኸ ኒ ዕልሲ ብደትሉ ሓበሩኸ። ይና ገን ንጃብ ሀደግሶ አርጋኸ ብሰሩኸ ክድመት እሰነት ሓበሩኸ። ብሊና ሕሸምዲ፡ ሽኻርዲ ተብሮኸር ተከውስሮኸር ክመት ሀደጉኸ። ብሊን ይና ዓቅምዲ ይና ክብርዲት ደለይድነሊሉ፤ አሪውልድ ሓበርስሮና ጨበርነኸን ይኸ። ግናቲታ ሸኑርድኖ፣ በሀሊጅ ትርግስ ይኖ ግናቲትድ ደርብ ትክያኸ ቋሊስድኖ ክሚነት ሸኑርቶሎም ጉዳጉዳኸ ደርብድ በርህዱኸ። ገለ ነፍግገውዲ ግምሸሩዱ ብሊና ላናርሲ በለልድኖ ወጠነው ቋልዱ ጉሀይዳኸ ግን ይኸ። ጨገም አኸጋኸሲ ጨገምሰና እስዲነክ ጋብደናኸርዲ፣ ከቲስደናኸርዲ አነብሳዮኸር መኹኸኸኸ። እን ስእሊት ንክደመውድ ሸኻር፣ ቋልስተጋኸ ፊኸትዲ ስኸዲ ክመትር ሀደጉኸ። ልውር ደርብ ኒትክ ሓቄፎ ህንበው

አከትር በርህዱኸ። እማንንሱክ ባሰረንቲ በላይን እርግነትር ሀደጉኸ። ጃንሆይሪ ደበንሊ ግርዋ ብሊና መጋሪሕኸ ሰላዲት “ፎርጅድ” እሰ ከደማኸ ሰኻት ሓበሩኸ። ኒሰና ጅርግ አሪይ ይስታኸ ሰአላንታ በሀር እርገትር ሓበሩኸ።

(4) ዶ/ር ሳዕድያ ሐሰነን ስተሰራኹ ጂጋ፤

ኩባልድል ነክስነዲ ኒ ባረው ሙልዲ፤

ዶ/ር ሳዕድያ ጂጋ፡ “ሀረብዲ፡ ዓዳትል ባረው ሙልዲ” ያኹ እርጉኹ። ሀርብሮ መንደርተው ብሊናርሲ፡ ወሪ ብሊና ዓዳት ናንዱዲ እማንዲውዲት፡ አዋሃቢ ኒ ፈሀመናኹንሉ? ያኹሊ ተንቫሰኹ እርጉኹ። እን ጂጋ እዳናኹ እርጋኹ አኸውድ ድርቫ ያኹድ ኒስ ተከከት፡ - ብሊን እማኒው ትክዩው እርግኹ። “ብሊን ሕቡናንዲ፡ ናዳዳት እንከለውዲ፡ እምኑዲ፡ ና ዳንድ ትክ ወሪ ኹር ጀረበውዲ፡ ብን ጋብገውዲ ሰኻነኩ” የውሲ፡ እን ንሪ ተብድረውልድ አድረት ፈሀምዲስቲ። ናንዱ ብሊን ናዳዳትልድ ሕብርድ ድዶ ወሪ ሺሮ ህንበውዲ፤ አዋሃቢ ከወነትካ ሐሰበውዲ፡ ምለንቲዲ አኸነት ንሪ ጂግዲስረውል ሀደግቲ። ኡዳም ኒበለድሲ ባሮሰና፡ ኒ አዋይን ለገደውልድሉ ገሪ ልውታ ቋሊሰኩ ይቲ። ዓዳት ይነው ስውስቱ ወሪ ወረሰቱ ፈረት፤ ሀረብርናኻ ነሰኒል ገርዳ በሀር ክመት ሀደግቲ። ይነት ጃብራ እሰውሊ ትቫሰነ ከደምኖ ክምነትር ሐብርቲ። እውሰውድ ገንዳ እካ ማሕበር እማንዲ ንኪዲትል ውራ ተካኹን? ያኹሊ እውሰው ገርዳ ናኹ ድያዳ አርእስቱኸር ደቀቡኸር እንተት ሐብርቲ። እማናኸር ገን ና ኩድጋዲ፡ ነሳሐትዲሲ አርእስተው ሰኻነኩ ይቲ። እስላም ጣቁርዱ ብሊና ገፍ አኸው ሻን ወሪኹ ሕብርሰኒ? ያኹሊ፡ እና ጋር ኒን ናውክ ከደምኖሉ ሻኸናኹ ጋር አኸት ፈሀምዲስቲ። ኡዳም እንትሮ ውራ ስተሰራኹንሉ? ያኹ ወንቀራ ውንትሳ ራትዕ አርዶ ክመት ሐብርቲ።

(5) ዶ/ር ክፍለማርያም ሓምደሲ ስተሰራኹ ከኒ/ምህሮ እዋኹ ጂጋ።

ብሊና አውናርዲ፡ መጫግምዲ/ ሕንግዲ ያኹድ አዳናኹድ ጂግስቲኹ።

አውናር ይስቱ ገሪ ደርፍፍ አርእሲሰው ክመት ሀደጉኹ። ኒጀረብዳ አካንዲ፡ ወክትዲርሰናኸር ነፍዕስትነኩንሎም ይኹ። ህንቡንትክ፡ - “ አን አን ግን፡ አን እኸር ግን፡ አን ገና ግን፡ አን ኤርትራይ ግን፡ አን ብሊና ግን፡ አን አፍሪቂልድ ግን፡ አን ክንሱራ ግን፡ አን ገብራ ግን፡ አን ክንቱራ ግን” የው እን አውናር ላኡዳምርኹል ሀደግስሮ ገረስተኩ ይኹ።

ላኡዳም “አን ብሊና ግን” ዩንሲክ፡ “ብሊናር ይስኹዲ ሐብንዲ ግን” ይና ግን። እን ኒአውናርሲ ሐብረው ዓገልኻ (norms) እና ተለየው ግን፡ -

1. ዔብ	እስቲሮ ዋኒገው
2. ፍትሕ	ፍትሕድማ መንደርትራኹን? እማ ጋዕጋዕ ይራኹን?
3. ሐብን	እኸሪርማ ተክለብራኹን? እማ ገጋዕ ይራኹን?

አውናር ሒል ሻኹ ወሪ dynamic ግን። አውናር ላኡዳንሊ ደው የላ። ኩሪሰና ፈራኹ ግን። ለገዱ፡ ክብዩ፡ ለጥዩ፡ ደንቢራ ወንተሩ፡ ለወትሱ ፈረኩ ይኹ።

• አውናርሲ ባሪሰውልድ እና ተለየው ሀደግስሮ ገረስተኩ፤

1. ዕምጭዲ፡ ግምጭዲ	5. አቅምዲ ሒልዲ ብና
2. መሓገድ	6. ሕብርድ ድድና
3. ሻኸዳ ይማም/ ምሕደራ	7. አርእምብና
4. ሻኸራኹድ አትካሃንድና ብና	8. እኸሪር ዋሰና ብና

• ከውሲ ላት ክሰገውልድ እና ተለየው ሀደግስሮ ገረስተኩ፤

1. አዋ ይኮት ይና፡ ከውሲ ዳድቶ ጀረብና	5. እኸሪር እምና ብና
2. ዕምጭዲ፡ ሐቅ ብናዲ	6. ሒል ብና ወሪ አላ ብና
3. አሪውድ ዓንቀይ አኸሮ እንሻቅሰና	

(5) ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ መኸለዲ ፍቲሕዲ፣ ተኪኤ ዓልበኪትሲ ስኩራቲድ።

ተኪኤ ዓልበኪት እን መቅሪሕ ሽማግሌ ናትክ ወከሎ፡ ኒዳግልር ሲረቲድ እን ብሊና መቅሪሕ ፍትሕሲ ደለምድኒል ላገሽ አኸኖ ኒዲ ከደመው ሻን ሓይሳን ሃብተዝጊ ዓውተናዲ፡ መኰንን ተኸለዲት ወከሎ፡ ብሊና መቅሪሕ ውሪ መታን ተርይቲን? ብሊንድ ውሪ ሳዳ እዋኸን? የው ወንቀራታትሲ ጉዶ እዳንዶ በርህዱኸ። እን ኒሀደገውልድ፡ “ ኮልድ ደረከሰኖ ብጅኸድ ፍነኩን እንኩንኸን። አረርሲኸኖ ሻኸንኸን። ጋብሲ ይነቁርሊ ካሳግንን አቅስንኸን። ንድ መታን እኸሪርሊ ሻከስትኸኖኸር፡ አረርሲኸኖኸር ሻኸንኸን ” የው እርጉኸ። “ እና ህርብሮ እንተረውሲ፡ እካ ዲባ ወሪ ወጨም ሒለቱኸ ዲዊጋኸዲ፣ ደለምግናኸዲ አኸነውድ፣ ካቢኖሎምር የመምኖሎምር ገረሰኒ ” የው እርጉኸ። ብሊና እካ ማሕበርሲ በሪል ወከላኸ፡ ሒለቱኸ ወጨም/ማሕበር እሲኒል እና ወክት ኒል ከምከምስኖ ደብልትኖ ሻኸነው ጋራተልድ አኸት ሓበሩኸ።

ኒቱሲሲኒል፡ “ብሊን እን ሰሳ ገባይል ኤርትራውልድ ላኸ ግን” ዮ ደንቢ፣ አውትኸ መንደርተናኸን? ያኸ ወዓድሲ ጉዶ፡ 1861ደውሊ ሰጋኸ ብሊና ብሪ ካርታስ ቋሊሱ በርህዱኸ። ህንቡንትክ ብሊና ብራ፡ ሰልፍ ቦሃስ ይስቱ ሰገት፡ ኒደምቢ ሓልሓል ቦሃስ፡ ኒደምቢ አሪ አካናትዲክ ሰንሒት ይሱ ሰገት፡ ናጋ አሪ አካናትዲክ ዞባ ዓንሰባ ይስቶ ሽግስተት ሀደጉኸ።

ገለ ቅረናት ኤውሮጲውሊ፡ ሲረቲድኸ እስካንዲናብደል፡ 1990ትልድ ተርዮ ወጨማት ወሪ ማሕበራት ብሊነው እስቱ ድየት ሓበሩኸ። እና ናንዱኸ ሲርያኸድ፡ እዲኒ ቀሓትድ በላይንሲ እክብሮ ሓለንሳኸ መቅሪሕ ተከልሰሮ ሓሰብሰትር በሸርዱኸ።

ሀደፍዲ ስታትዲ እን ፍትሕ ሓቁፎ ህንበውሲ ላኸ ላኸድ በርህዱኸ። እን ቱሲሲኒል “ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ በሎቲካ ጭግፅ እንጋኸ ግን” ያኸ ገሪው ጋብሲሰትር፣ ኩቲና ፈሀም እርገትር ሀደጉኸ። እና መቅሪሕ ሓሰብሳኸ እካ ማሕበሩኸ አኸት አርእና ጀርብደት ሓበሩኸ። በሎቲካ ጋባላ ዋሲሰገትር ሓበሩኸ። ይና ከውሲ ናናይሊ ሀሽከባኸ ወሪ ጎታ ናዕሰው ጋራትሊ ዓገብ ይሮ አኸት ፈሀምዲሱኸ። እካ-ማሕበር ወጨም (community association) አኸውድ መድ በሎቲኪኸ አዶ ከደመጋኸ መቅሪሕ አኸትር ሓበሩኸ። እን መቅሪሕ መሪትል ሰጀልሰሮ አከን፡ እካ ማሕበርሰና አርእስታ ደርብድ ካያ ከደምሮ ዋነትሉ ፈሀምዲሱኸ። ህንቡንትክ እና ወክት ኒል ይና ኮል ክሊንካት ወረስቱኸ ይስቱንሲክ፡ መቅሪሕ ሒለቱኸ ተከልሶ ድየኸ አከን፡ ላ ደሃይድ ዓገብ ይስትርድ ሻኸ አኸትር ሀደጉኸ።

ላካም አወያ ደርብድ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ ቱሮ ገረሳኸን? ያኸሲ ቋላኸድ ሰልፍድ እንቲ መንደርትራ በለድል መቅሪሕ/ወጨም ዋነን ኒል ሕበርሰና፡ ኒድ ይሮኸ መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ ሕበርሰና ፍሪርሰት ሀደጉኸ። ዋነንን መቅሪሕ ተከልቶ ምሕልል እሰና፣ አከንኸኸ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ ሽማግሌዲ አረርሰኸረ መቅሪሕሊ ቱቶ ገረስተት ሓበሩኸ።

አውኒ ግን ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ መቅሪሕኸ (member) አኸሮ ገረሳኸ? ያኸ ወንቀረስ ቋላኸድ፡ አኸ ካም ብሊና አውናርሊ እምናኸዲ፡ እና መቅሪሕ ንድ ፍትሕሲ ሓሸምዳኸዲ፡ ኒውክ መቅሪሕኸራ አኸሮ ገረሰት በርህዱኸ። መቅሪሕኸራ ከፈልዶ ሻው ማልሲ ቋላኸድ ልሳዕ የመምሶ ወሪ ድኹስቶ እላ ይኸ።

ኒደምቢ ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪቲድ ዲባ ወሪ ባይቶ አኸድኖ አርሶ ህንበውዲ፣ ሕበርሲድኖ ሳድስተውዲ 56 ሽማግሌ ፍሪርሰኖ ዋንቲነትር ሓበሩኸ። እና ፍሪርሰው ኔልድ ናበለድል መቅሪሕ/ወጨም ዳልው ሻው እና ተለየው 5 በለዳት፡ - ኖርወይ፡ ስዊድን፡ ጀርመን፡ ሆላንድ፡ ስዊዘርላንድ አኸነት ሀደጉኸ።

መቅሪሕ ዲቢል ሕበርሲድኖ ሳድስተው፡ ካናዳል ብሊና መቅሪሕ ዊኒፕግሩኸ፡ ኒሰናኸር ሱዳንሊ እን ዕምድየት ወሪ “ብሊና ገቢለት መቅሪሕ ሱዳንሊ” ይስታኸዱ አኸነት ሀደጉኸ። እን ናጉርበትል መቅሪሕ ወሪ ማሕበር እንገው አሜሪካልድ 6 ካምዲ፡ ስዑድዳልድ 3 ካምዲ ባይቶትል ፍሪርሰኖ ዋንነት ሀደጉኸ።

ኒዳግል እን ዳልዋን ወጨም ሻው በልድልክ ሰኸ-ሰኸ ፍሪርሰኖ፣ እን ወራትሊ እርግሰው ወሪ መርሓውዲ ዓውነውዲ ይስተውሊ (Excutive Committe) 14 ሽማግሌ ፍሪርሰኮኸ። ናዋ ስዊድን 3 ካም፣ኖርወይ 3 ካም፣ጀርመን 2 ካም፡ ሆላንድ 3 ካም፡ ስዊዝ 3 ካም ፍሪርሰኮኸ። ወጨም ዊንፕግዲ ሱዳንኸዲ ና ወካይል ደከስድኖ ደርብል ህንበነኸ። እን ወራትሊ እርግሰው ሽማግሌትል ናበለድል ወጨም/መቅሪሕ ጣፍሕ ሻኸውልድ ግን ናው

ፍሪሪስናቸው። እን ናበለድል ወጪም ጣፊሕ እንገው ባይቶትል ሽኩረንቲሰና (audience) ሕበርሲነ ከፍ ይድኖ አካን ሻክኑቸው። ህንቡትክ እና ይና ሻን አመሪኪውዲ፣ ሰውድዱውዲ ሀደግሰድኖ ገረሰነቸው። ኒዳግ በለድ ሺባ እና ብለና መቅሪሕ ሽማገላት ናክድመትሊ ኩድሻሰሪሪዲ ምቃቅርደሪዲ፣ ኩድሻሰሪሪ (advisory) ሽማገላ ፍሪሪስናቸው። ናዋ እና ተለዩው ግን፡ -

ስዊድን	ፍሰሃ ናይር	ሃብተአብ ክፍለሱስ	ዶ /ር ክፍለማርማም ሓምደ
ኖርወይ	ተኪኤ ዓልበኪት	ክብረአብ ተስፋሚካኤል	
ጅርመን	ሃብተዝጊ ዓውተና		
ሆላንድ	መኩነን ተክለ	ኪዳን ናሳሕ	
ስዊዝ	ማሕረዝጊ ዓማር	ጎይትአም ክፍሎም	

እና ከው አወት ሀደግሰው ኔን ናበልኃ ሽማገላ ጃብራትል ከደሙ እርገው፣ ናበልኃ ሓዲስድ ናበለድልድ ፍሪሪስኖ ስከረው ግን። እና ኮድሻሰንቲ ሽማገላ ኔል ከው አሪውር በለድ ሺባልድ ሕበርሲድኖ አክነት ሳድስተኛ።

ኒደምቢ ተኪኤ ኒጂሻስ ተለለይዱ ሽማገላ ጃብር እርገውሲ ሓመድቸው። ሓዳይስ ትወውሲ ኪዳ ትልማ አክሮሎም ተምነትኒ ደንቢ፣ ባሕሮር ዲባዲ አርእሲሰኒኸ በክት እውስቱኸ። እን ሽማገላ ሓዳይስር ጣቅዲትድ ገውርስኖ ናመድ ከለብርኑኸ።

እን ንጃብ እርገው ብለና መቅሪሕ ድይስፖሪቸው ደ ሽማገላ ወክቱ። 6 አርባ አካኸ መድሲ ካሲሰኒኸ ወክት እውስቶሎም ህምበከ። ንድኻ እና ሓዳይሳ ክድመትሲ ኒደምደመድ ሻኪስድናሲክ። እን ሓዳይስድ ካበናዲ ኩድኻዲ እውኑ ዲዊድኖ ግን። መቅሪሕ ሽማገላትልድ፣ እን ደንቢረድ ጋበው፣ ሃብተዝጊ ዓውተናዲ፣ መኩነን ተክለዲ፣ ናገፍድ ብለና መቅሪሕ ድይስፖሪቸው ፍትሕሊ ጨግዕስትኖ መቅሪሕ ጠፍሕሮኸር ዳበርዶኸር ናድካ ድብላዲ ክድመትዲ ጀረብደት ናቋለስ ተለለይድኖ ስከረኑኸ። እን ባሕሮር ዲባልድ ስከረው ወንቀራታት ናገሽገሽድ ውንትሳ አሩኸ። ፡ እን ዲባልድ ስከረው ረአዶትልድ፣ እና መቅሪሕ ንድ ተከልስነስ ሳበውዲ፣ ንደምቢሲ ንእሲር ገረሳ ክድመትሊ ኩድኃ እውዲ፣ መቅሪሕ ኒን ብለና ላናርሲ ጎተው ጋራትሲ እንክኒል ደበልቶ ከደምሮ ሻከ የውዲ፣ በሎቲከስ ቋሳኸድ ይና ብሪል ህምባኸ አዋይንሲ ተኪን ብለና መቅሪሕ አብሲ ብዶ ጋቢሮ ሻከ የውዲ፣ እን ባሕሮትል ስከራኸ ክኒ ወሪ ምህሮ እዋኸ ጂኃ፣ ከው ምህሮ ክብዶኸ ሻውድ ደለማኸ አክጊ፣ እን ናን ክንቲኖ/መሀርስድኖ ጀረበውድ አርእሻዲ ዓቅምዲዲ ፈራኸዲ፣ ክድመት አርኖ ናነቢርሊ ዓውቲትድኖ ካባኸሎምዲ አክሮ ሻከ የውዲ አሪውዲ እርጉኸ።

(6) ባሕሮር ደንብሊ እና ተለዩው ድጋናታት (Resolutions) ደኩኸ፡ -

1. ዲያስፖራል ብለና እካ ወጪም ሒሊቱኸ ተከልና
2. ብለና አውርናርዲ ናይዲት ፈሀምነዲ ፈሃሚስነዲ
3. ብለና ጋብዲ ዓዳትዲት ተከውናዲ፣ ዳበርድናዲ
4. ጅርምብድ ናገር ጋብዲ ዓዳትዲት መሀርድና
5. በራ እጃርሰው ግናቲት አረርስኺነክ እኸሪር አርእድኖ ካበነሎም
6. ሒሊቱኸ ወጪም እስረ፣ ህረብሮ እንተረውሲ ሓብረዲ ኩድኃዲ እውና።
7. ሽቃን ፈሃም ፈይሕድነዲ፣ ዳብርናዲት ተብደው (Research) ክድም ታወርና።
8. ብለና ላናርሲ ተብድና፤ ኒድ ይሮኻ ኤርትዩን ላናርሲ ተብድና።
9. ይና ከውዲ በለድዲት ካብኒ ደርብ ሓሰብና
10. ብለና ጋብዲ ዓዳትዲት ጃብራ ፈሰውዲ ሓብረዲ አምርዲ እውዲ ረዋዲዲ፣ ሓብረሪር ሕርበት (web seit) ሻውሲ፣ ኒሰናኸር ብለንድ online life/paltalk ጂኻዲሰውዲ፣ ብለና ሽንግርው ጎሊተንትዲ፣ ባሰረንቲዲት ሓዩምስጋ የኸር ካበኸር። ሽማገላ ሓዲሲ እና ድጋናታ ባሕሮሩሲ ጨግዕስትሮ ከደምቶኸር፣ ናት ወራትሊ እርግስኒል ምሕልል እሲቶኸር እን መድ ንርትል ካራኸ አክት ሀደግሰኸ።

ባሕሮ ድኹስታ ግርጊል ሰንበር ቅዳኸ ግርጋ 11.08.2019፣ እን ብለና ጋብዲ ዓዳትዲት ገሪ ደርፍፍድ ዳበርድድኖ ብሕቶይሲ አክን ገንዳ ወሪ ወጪም ተከልኖ ከደመውድ፣ ኒሰናኸር ሲረኸድ እን ባሕሮት ሰርገልድኒል ደበልትኖ

ባሕሮ ድኙሰቱ ደንቢ፣ ገንዳ ክድመትሪር ጨብጫብልድ አርሳኹ ኩሲ ሓብረ

እን “ ባሕሮር ገንዳ ክድመትሪ “ ያኹ ስጉድ ስዊድንሊ ባሕሮር ክድመሊ ደበልተኖ፣ ባሕሮ 2019ዲሩኹ ኒድክድ ቀፍጠንሶ ደኩሰና ሀበው ሻን፣ እና አርባ ኒህትል (Nov.2019) ናጨብጫብሲ ስኩሰኑኹ። ጨብጫብ ናኹ ዋዲሕዲ (transparent) 27 ገሽ ሻኹ እዳናኹዲ ኒኣክነድ፣ እን ባሕሮትል ቋልስታኹ ሰርገል በሀርዲ፣ ማል አተየውዲ፣ ፈውዲር ጨብጫብዲ፣ ኣጭጉምሰና ቋልስተውዲት ናትክ ከምተቶ ሻኹ ህምባኹ ጨብጫብ ፈላሶሩኹ ግን። እን ገንዳ ክድምትሪ ስኩሰኑኹ ጨብጫብልድ ድርጅኹድ እና ተለየውሲ ሀደግና ጀረብዳኹ ግን፡ -

1. ባሕሮትል 1000 (ሲሕ) አወይሲ ወገምሰው ከው በህሊንዲ ግናቲዲ ሕበርሲኒኹ።
2. ባሕሮትል ዔረው ሰላዲ 226401,20 SEK -Swedish kroner) (ለጃ ሊኸዲ ለጃረኻንዲ ወልታ ስሕዲ፣ ሰጃ ሊኸዲ ላኹ ከርነርዲ፣ ለጃረኻን ሰንቲምዲ) ግን።
3. ፈው 112915,58 SEK -Swedish kroner) (ሊኸዲ ሸካ ለጃ ሲሕዲ፣ ሰላ ሊኸዲ ሸካ አኻዳ ክርነርዲ አኻኩረኻንዲ ሰኹታ ሰንቲምዲ) ግን።
4. እን ከብተውኹ፣ 113485,62 (ሊኸዲ ሸካ ሲሕዲ፣ ሰጃ ሊኸዲ ሰኹትርኻንዲ አኻዳ ክርነትዲ፣ ወልትረኻንዲ ለጃ ሰንትምዲ) ግን። እን ከብተው አመሪኪ ዶላርድ US\$ 11772 (ሸካ ላኹ ስሕዲ፣ ለጃታ ሊኸዲ ለጃ) ወገምሰኩ ይና ግን። እን ከብተው ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪኹድ ሽማገሌ ስዊድን ህምበው ናንተል ካረትር ሀደግሶ ህምበኩ።
5. እን ሰላዲ ዔረውልድ ገፍልድ ግናዩሲ ብጅኹ የው ባሕሮር ግርጋትል ዔረው ኣኩ፣ ከብተውኹ 6 በለዳት ኤውሮጲውዲ፣ አመሪካዲ ካናዳዲትል መንደርተው ሻን ባሕሮት ዓውቲስኒ መታን ኡነው ምርወይ (contributions) ግን። እና ምርወይ ኔልድ ናለጅ-ሲኹርኻ (2/3)፣ ይና ሻን ስዊድን ኡነው ናኣክነድ፣ ባሕሮት ደለምድኒል ናው እሲነኹ ክድመት ዳግል፣ ናማልድር ትክሲን መርወይስነት ቋሊሰኩ። እን ካበና በለድ ሺቢልድ ዔረው፣ እን ገንዳ ክድመትሪር ጨብጫብሊ ከተብሶ ህምባኹ እና ተለየሰና ግን።

በለድ	ካበና ዔረው	ስዊድን ክርነትድ
ስዊድንሊ	420.00 Euro	3866,93 kr
ሆላንድ	760,00 Euro	8044,37 kr
ኖርወይ	11500,00 NOK	13030,93 kr
ስዊድን		70500,00 kr
ጀርመን	50 Euro	530,00 kr
እንግሊዝ		2000,00 kr
ካናዳ	400 CAD	2895,82 kr
አመሪካ		5733,15 kr

እን ገንዳ ክድመትሪሲ ስኩሰኑኹ ባሕሮር ወገምኒ ጃኺል፡ “ባሕሮትል ከው ገሪው ናሓደርና ገሪኹ ፈርሕዳኹዲ ነየትዳኹዲ እርገት፣ ኒሰናኹር እን ባሕሮትል ሓደሮ እርገው፣ እና ንስኩ ብጅኹዲ፣ ጅኦዲ ዋኑ አበር እንገት ሰላምድ ባሕሮት ገመልድኖ ፈርሓትድ ናደኩሰና፣ ብሊና እኹኹር ተክለብናዲ፣ ሓሽምድናዲት ትክሲ ሀልሰ ቋሊሰኩ። ኒዳግልር ባሕሮር ዳስ አቅትራሲክ ፋይሕዲ በርያኹዲ፣ ይና ጅርምድብዲ ሻሎትዲ፣ ግናቲትዲ በህሊንዲት ናትክ ላት ትክሲ ሓየሶ እርግኹ” ይነድ እን ባሕሮ አውስኩት ገመሎኹር ሽኻርቶኹር ደኩት አክዲሰኩ።

ብሊና መቅሪሕ ድያስፖሪኹድ ሽማገሌ፡ ብሊና ባሕሮ 2019ዲሩኹ፣ ስዊድንሊ ዲመሲ ፈላኻ አከው ክደም ተለሞ፣ ላሪ ጨገም እንገት ገመሎ ኒደኩነድ፣ እና ባሕሮ ኒን ናኹ ሰርገልዶ ናናሕርድ አኹን ናማልድ ከደመውዲ ካበውዲት፣ ኒሰናኹር ሻሎት በራ እኹሲሰውዲ፣ ኮልድ እንተውዲ፣ እን ባሕሮር ጀመራ፡ “ይና ሻሎት ይና ብሊናር መሱን ግን” ያኹሲ ደበልተኖ ወራትሊ እርግሰውሉ ናኣክነድ፣ ዕባብድኻ ከዶ እን ከው እና ባሕሮ ኒል ሕበርሲድኖ ናትናቱር ቅረናት ኤውሮጲውዲ፣ አመሪካዲ፣ አውስትራያዲትልድ እንተውሲ፣ ሲረኹድኻ እን ባሕሮት ደለምድሪሪ ገንዳ ክድምትሪዲ፣ እን ባሕሮት ስስዲትዲ፣ ጎልያዲሲ ነየትድኖኹር ገመልድኖኹር ደኩሰውሉ ብሊና ሽንግርውሲ ድምኖ “እንታ ጉርብል ዓቀኑ እኹኪ ዓገነት” ዩኑ ገሪኹዲክ ሓመድነኩን።

ደንገቢልኻ ብሊና ረዋዲዲ፣ ሓብረር ሕርበትዲ፣ ፊይስቡካትዲ እን ባሕርር ድሪርሲ ጃቢስድኖ ከወል ገእየሰና እንታ እስነድ፣ ናንኻ ከዎዶ እና ከምተትሶ ደለማኸ ባሕርር ሓብረት እንታ እማኒሰነክ ብሊና እክሊ ገእየሰና ሀቢትኖ ተዓዩብኸር ሳድኸር፣ እንትን እስደና ክድመትድ ገሪ ሓበን ዋስሰቱና ገሪኸዲክ ሓመ ድነኸንኸም።

ብሊና መቅሪሕ ሸማገለር ስኹድ፣
ጨብጫብሲ ደለምዳኸ ብርሃነ ደበሳይ

መንገደው (editing)
ተኪኤ ዓልበኪት፣
ፍስሃ ናይርዲ
